

Conceptverslag commissievergadering

Beleid, Projecten en Laboratorium van 22 september 2021

Aanwezig: de dames Creemer, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Heeringa (portefeuillehouder Zuid) en Plas (voorzitter) de heren Haerkens, Mentink, Tjarks en De Vos

de heer Kooistra, hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium (secretaris) en mevrouw Hulzebos, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: -

1. Opening

Mevrouw Plas opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De heer Kooistra deelt mee dat het dagelijks bestuur heeft ingestemd met het uitvoeren van een innovatieve proef om bevers te weren. Deze antigrAAF werende maatregel wordt als proef uitgevoerd op donderdag 7 en vrijdag 8 oktober aanstaande tussen 09:00 en 16:00 uur in Spijkerboor. Meer informatie hierover staat in iBabs, zo ook de uitnodiging om de werkzaamheden in het veld te komen bekijken. De proef vindt plaatst bij de waterkering langs de Hunze nabij het dorp Eexterveen.

3. Verslag vergadering d.d. 9 juni 2021

Tekstueel:

Pagina 5, Jaarrekening 2020

Mevrouw Creemer vraagt of dat alleen voor de zeekering een verplicht projectbesluit nodig is en het overige vrijwillig vanuit participatieoverwegingen gedaan wordt.

De heer Kooistra zegt dat het klopt dat het alleen voor de zeekering verplicht is. Met betrekking tot de andere procedures zoals de omgevingsvergunning komt het onderdeel communicatie terug in het participatiedeel. Terugkoppeling hiervan wordt in het AB gebracht.

Naar aanleiding van:

De heer Haerkens vraagt naar aanleiding van pagina 2 of het gezamenlijke plan omtrent veenoxidatie inmiddels conform wens verloopt.

Mevrouw Heeringa zegt dat het constant doorloopt. Een ambtelijk overleg van het kernteam vindt binnenkort plaats, waarna ook de bijeenkomsten met de landbouw plaats vinden. Hierna wordt verwacht dat vorderingen gemaakt zullen worden.

De heer Haerkens vraagt hoe de voortgang met RWE verloopt.

Mevrouw Eshuis zegt dat vanwege de wisseling van de contactpersoon er enige vertraging is ontstaan. Binnenkort wordt terugkoppeling vanuit RWE verwacht.

De heer Haerkens vraagt hoe de interactie met taskforce Groningen verloopt en vraagt of het voorbeeld in Groningen ook interessant is Drenthe.

Mevrouw Eshuis legt uit dat er een bijeenkomst is geweest, dat er afspraken zijn gemaakt en dat het nog in de beginfase zit. Ambtelijk wordt er hard aan gewerkt. Er wordt bekeken hoe de belangenorganisaties hierbij betrokken worden.

Mevrouw Heeringa zegt dat de behoefte in het Groningse deel veel groter is, omdat daar meer industrie zit.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 6 oktober 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Analyse ambities, investeringen en realisatiepotentieel

De heer De Vos vindt het een helder stuk, maar ook ingewikkeld. Hij vindt het goed dat dit voorstel er ligt.

De heer De Vos vraagt zich af of er nog een grote financiële opgave voor ons ligt, ook qua taken die we uit moeten voeren. KRW geeft aan dat in 2027 alles gereed moet zijn, maar er is toch druk vanwege de vrijwillige grondverwerving. Ook in het kader van de veiligheid kunnen tegenvallers ontstaan, zoals bij de stabiliteit van kades.

De heer De Vos geeft aan dat bestuurlijk afgewogen moet worden wat dit voor ons betekent.

De heer Kooistra legt uit dat een aantal zaken zoals beschreven in het voorstel onzeker zijn.

Voor de uitvoering van de KRW die in 2027 klaar moet zijn en waarbij de obstakels weg dienen te zijn, is voldoende geld beschikbaar. Het waterschap staat voor de taak om de maatregel op tijd uit te voeren onder de voorwaarde dat het obstakelvrij is.

De heer Kooistra zegt dat met betrekking tot de veiligheid dit een onderdeel van de begroting is. Er zijn al veel maatregelen genomen voor de stabiliteit van de keringen, zoals Tussenklappenpolder, Pekel Aa en Steendam Tjuchem. Er zullen nog wel een aantal trajecten volgen, maar naar verwachting zijn deze projecten financieel gezien minder groot.

De heer Tjarks sluit zich aan bij de opmerkingen van *de heer De Vos*.

De heer Tjarks vraagt of gekeken is naar het fenomeen van bezuinigingen in de begroting.

Mevrouw Eshuis zegt dat schrappen de snelste vorm van bezuinigen is, die staan niet in het voorstel.

Verder vraagt *de heer Tjarks* of wij naar aanleiding van het IPCC rapport met betrekking tot de verwachting van de zeespiegelstijging ons investeringsschema ook moeten aanpassen, zoals de zeedijk, moeten we werk naar voren halen.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat het IPCC rapport bevestigt wat wij al weten. We zijn bezig met de brede groene dijk en de keringen. Ontwikkelingen en innovaties blijven een continu proces.

De heer Haerkens is blij met de notitie en is onder de indruk van de gedegenheid van de gegeven informatie.

De heer Haerkens heeft de wens om vaker van dit soort toetsingen te doen om te kijken of onze uitgangspunten nog in overeenstemming zijn met de snelle veranderingen in de omgeving.

De heer Haerkens zegt dat de weersveranderingen ongekend snel gaan. Watersystemen en taken gaan knellen. Hij geeft aan dat het een opgave voor het bestuur is om de maatschappelijk opgave en het financiële in balans te houden. Hij geeft aan dat we vaker met elkaar moeten vaststellen of nieuwe noodzaken tot aangepaste maatregelen leiden.

Mevrouw Heeringa legt uit dat de notitie is opgesteld met de kennis van nu en dat de waterschappen uiteraard zeer alert blijven.

De heer Haerkens geeft aan dat wij het gevoel van urgentie ook aan andere overheden moeten laten zien, benadrukken waar we mee bezig zijn en nadrukkelijk aanspreken op de risico's die er zijn, zodat de beweging meer richting ons gaat.

Mevrouw Heeringa zegt dat er voortdurend overleg met alle andere overheden is. Wel kunnen de belangen wat verschillend zijn en daaruit worden keuzes gemaakt.

Mevrouw Creemer vindt het een verhelderend stuk.

Naar aanleiding van de bovenste alinea op pagina 4 van het bestuursvoorstel omtrent klimaatadaptatie, medicijnresten, zeedijkversterking vraagt *mevrouw Creemer* waarom veenoxidatie ertussen genoemd staat en vraagt of hier nog veel onzekerheden over zijn.

Mevrouw Heeringa legt uit dat er nog steeds overleg met de provincies is en dat het nog onzeker is wat er moet gebeuren, dat kan consequenties hebben.

Tweede ronde:

De heer De Vos zegt dat deze notitie een prima bijlage voor de voorjaarsnota kan zijn. Het blijft levend en zo houden we grip op de consequenties.

De heer Kooistra licht toe dat dit rapport een onderdeel van de reguliere planning en control cyclus is, zoals de voorjaars- en najaarsrapportage.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om op basis van de uitkomsten van de uitgevoerde analyse, binnen de financiële kaders van de meerjarenraming, de investeringsruimte van € 17 miljoen te benutten die aanwezig is, op basis van nut, noodzaak en realisatiemogelijkheden. En in de komende jaren te bezien of structurele uitbreiding hiervan noodzakelijk is.

6. Reservering DAW+ krediet Groningen

Mevrouw Eshuis licht het voorstel kort toe.

Mevrouw Creemer vraagt waar het verschil zit tussen Groningen en Drenthe, inhoudelijk, het programma of financieel.

Mevrouw Eshuis zegt dat het verschil in de inhoud zit.

Mevrouw Creemer zegt dat de excursie van DAW vanwege de corona niet is doorgegaan en zou toch graag informatie willen.

De heer Kooistra zegt toe dat deze excursie weer op de lijst van excursies wordt gezet.

De heer Haerkens kan volledig instemmen met dit bestuursvoorstel.

De heer Haerkens vindt het prima dat de boeren ondersteunt worden met maatregelen voor een duurzaam waterbeheer. Hij vraagt of er een moment van resultatenverantwoording is.

Mevrouw Eshuis legt uit dat er evaluaties plaats vinden, maar dat die moeilijk als meefactor te gebruiken zijn, omdat de projecten en de bodems verschillend zijn. Met de sector zelf wordt veel gesproken over wat wel en wat niet goed werkt.

De heer Haerkens vraagt aanvullend hierop of de droogte heeft geleid tot een aangepast waterregime. Kunnen positieve impulsen worden gegeven.

Mevrouw Eshuis legt uit dat het opdoen van kennis van bodemgebruik is toegenomen. Verder zegt zij dat het niet allemaal direct gekoppeld is aan DAW projecten, daar zijn andere sporen voor.

De heer Mentink vraagt of er ook een evaluatie plaats vindt omtrent de maatregelen die worden genomen voor de gebruikers, kan de ondernemer nog iets met de middelen die beschikbaar worden gesteld.

Mevrouw Eshuis zegt dat daar zeker op geëvalueerd wordt. Bekeken wordt wat nu voor de sector belangrijk en haalbaar is voor de komende jaren.

De heer De Vos vraagt of de 2,7 miljoen die wij ontvangen van de POP3-financiering ingezet wordt voor KRW-maatregel of ook voor DAW+.

Mevrouw Eshuis legt uit dat de 2,7 miljoen POP3 geld is dat gerelateerd is aan de KRW-opgaves. De door ons aangevraagde POP3-subsidies zijn voor KRW-projecten.

De heer De Vos zegt dat Drenthe een project overneemt waardoor zij een meevaller hebben en ook dragen zij bij aan de co-financiering. *De heer De Vos* vraagt waarom Groningen deze keuze niet maakt.

Mevrouw Eshuis zegt dat wij niet over de keuzes gaan die Groningen maakt. Groningen heeft andere keuzes gemaakt dan Drenthe, omdat het twee verschillende provincies zijn.

Mevrouw Plas geeft aan dat het goed is dat er jaarlijks wordt geëvalueerd en dat goede samenwerking noodzakelijk is.

De heer Haerkens zou graag kennis nemen van de evaluaties.

Mevrouw Eshuis zal kijken wat hiervan geleverd kan worden.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- € 900.000,- als krediet beschikbaar te stellen voor DAW+ Groningen;
- Het DB te mandateren om zorg te dragen voor nadere besluitvorming gerelateerd aan DAW+ Groningen.

7. Bestuursovereenkomst inzet DAW+ Drenthe 2021-2022

Mevrouw Heeringa licht het voorstel kort toe.

De heer Mentink mist ook hier de evaluaties over de maatregelen. Met name of de maatregelen passend zijn voor de ondernemers.

Mevrouw Heeringa legt uit dat de LTO weet wat interessant voor de ondernemers is en dat er vast informatieve gesprekken zijn gevoerd. Dit is geen rol voor het waterschap.

De heer Haerkens is het eens met het voorstel.

Hij vraagt naar aanleiding van de zin op pagina 3 'DAW-bijdrage aan twee projecten is verlaagd mede op verzoek van LTO' waarom dit is gebeurd.

Mevrouw Heeringa legt uit dat er waarschijnlijk onvoldoende belangstelling was, mogelijk door de investering die ook vanuit de landbouw moet worden gedaan.

Mevrouw Creemer vraagt hoe de verdeling van het geld binnen DAW werkt, is het geld voor andere projecten en hoe zit LTO hier in.

De heer Kooistra legt uit dat de werkgroep DAW, bestaand uit waterschap, provincie en landbouw, bekijkt wat op dit moment de beste maatregel voor zowel de landbouw als de waterkwaliteit is, of het nog aansluit op de behoefte.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- In te stemmen met de "Bestuursovereenkomst inzet DAW+ provincie Drenthe en Waterschappen" 2021 en mevrouw Heeringa machtigen deze te ondertekenen. De bestuursovereenkomst is de aanzet voor de regionale regeling;
- € 400.000,- als krediet beschikbaar te stellen voor "bijdrage regionale regeling";
- Het overgebleven DAW krediet voor de periode 2014-2020 van € 915.000,- vrij te laten vallen;
- Het DB te mandateren om zorg te dragen voor nadere besluitvorming gerelateerd aan DAW+ Drenthe.

8. Vaststelling projectplan Natuurvriendelijke Oevers Noord-Willemskanaal

De heer De Vos vraagt of de communicatie omtrent de bomenkap goed is verlopen, omdat dit nogal een gevoelig onderwerp kan zijn.

Mevrouw Heeringa zegt dat bomenkap altijd een gevoelig onderwerp is. Dit is naar volle tevredenheid met de betrokkenen in het gebied besproken.

De heer De Vos vraagt naar aanleiding van de variantenstudie waarom voor deze vier locaties gekozen is, was het geld leidend hierin of betreft het andere redenen.

De heer Kooistra legt uit dat het in kanalen problemen geeft om geschikte locaties te vinden. Het betreft daar erg dure maatregelen vanwege de constructies, omdat het een scheepvaartkanaal betreft. Deze dure maatregelen zijn afgefallen. Er is gekeken naar locaties die passen binnen het beschikbare geld en waar het een toegevoegde waarde voor de KRW heeft.

De heer De Vos zegt dat voorgesteld wordt dat de damwanden blijven staan met een gat van 2 m2 onder de wateroppervlakte voor het instromen. Hij vraagt of dit een nieuwe techniek is en of er elders al ervaring mee is.

Mevrouw Heeringa legt uit dat er heel veel overleg met deskundigen is geweest en dat deze techniek naar voren is gekomen. Of dit elders is uitgevoerd is niet bekend.

De heer De Vos vraagt vervolgens of er gemonitord wordt of de damwand werkt.

De heer Kooistra legt uit dat wij ervaring in ons beheergebied hebben met deze werkwijze en dat wij een goede ontwikkeling voor de biologie zien.

De heer De Vos merkt op dat er met de omwonenden is overlegd en dat er aanpassingen zijn gedaan op het zicht dat ze kwijt zouden raken. Hij vraagt of de aanpassingen ook naar tevredenheid zijn uitgevoerd.

Mevrouw Heeringa zegt dat de aanpassingen naar tevredenheid zijn opgelost.

De heer Mentink vraagt wat de afspraken en kosten van beheer en onderhoud voor het NVO van het Noord-Willemskanaal voor het waterschap zijn.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

In paragraaf 6.2 van het projectplan Natuurvriendelijke Oevers Noord-Willemskanaal zijn de afspraken opgenomen die zijn gemaakt tussen de provincie Drenthe en het waterschap over beheer en onderhoud van de natuurvriendelijke oevers. De provincie Drenthe blijft, zoals voorheen, verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van onder meer de vaarweg, de damwanden, de grondkaden en maaipaden. Het waterschap wordt verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de aan te leggen natuurvriendelijke oevers (gelegen tussen het talud van de kade en de bestaande damwand). De frequentie en daarmee de kosten van onderhoud zijn afhankelijk van hoe snel de oevers zich in de praktijk ontwikkelen. Gemiddeld worden de kosten voor onderhoud van onze natuurvriendelijke oevers geraamd op € 1 per strekkende meter per jaar. Voor de 1.200 m natuurvriendelijke oevers die in het projectplan zijn opgenomen zou dit uitkomen op onderhoudskosten in de orde van € 1.200 per jaar.

De heer Haerkens is blij dat er veel onderzoek is gedaan en dat er met veel partijen is gesproken.

De heer Haerkens zegt dat er verwezen wordt naar een beroep op de nieuwe omgevingswet. Hij vraagt of dit nog qua tijd belemmerend kan zijn.

Mevrouw Heeringa zegt dat de nodige vergunningen tijdig zullen worden verleend.

De heer Haerkens vindt het wat teleurstellend dat er vanuit de reactie van de bewoners geen compliment is gegeven.

Mevrouw Creemer sluit zich aan bij de woorden van *de heer Haerkens*.

Mevrouw Creemer vraagt of er voortgeborduurd wordt op de variantenstudie voor de volgende 3 kilometer.

De heer Kooistra legt uit er in deze variantenstudie meteen gekeken is naar de volledige 6 kilometer.

Mevrouw Creemer vraagt hoe groot de kans is dat de meekoppelkansen meegenomen kan worden voor de volgende 3 kilometer.

Mevrouw Heeringa legt uit dat de provincie geen plannen heeft bij het Noord-Willemskanaal voor de komende jaren, meekoppelkansen zijn er daarom niet.

Mevrouw Plas zegt tevreden te zijn over het voorstel. Het is goed om de meekoppelkansen die er nu zijn te pakken en met stakeholders te overleggen.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om het projectplan 'Natuurvriendelijke oevers Noord-Willemskanaal' vast te stellen.

9. Evaluatie beekverhoging Anloërdiepje

Mevrouw Heeringa licht het voorstel kort toe.

Mevrouw Creemer vond de excursie naar het Anloërdiepje erg interessant.

Mevrouw Creemer vraagt of er al dusdanig veel ervaring door het Anloërdiepje is waardoor nu in één moeite door gegaan kan worden met het Zeegserloopje en het Taarloserdiep.

Mevrouw Heeringa legt uit dat we veel van het eerste project het Anloërdiepje hebben geleerd.

De heer Haerkens zegt dat hij blij met de excursie naar het Anloërdiepje was. Theorie en praktijk vallen mooi samen.

De heer Haerkens zegt dat in het voorstel staat om nu kennis te nemen van de bevindingen van de uitvoering van de beekverhoging van het Anloërdiepje. Hij vraagt of de bevindingen van het Anloërdiepje nog terugkomen voordat we met het volgende traject verder gaan.

Mevrouw Heeringa zegt dat we zondermeer verder gaan, het betreft een besluit van het AB van vorig jaar. Als de evaluatie van het Anloërdiepje niet goed was geweest, dan waren we niet zo verder gegaan.

Verder licht zij toe dat we een aantal jaren gaan monitoren hoe het gaat met de natuur en de ecologie. Hierna wordt bekeken of dit ook op grotere schaal verder wordt gedaan.

De heer Haerkens heeft waardering voor de afdeling communicatie, er is zeer duidelijk en mooi gecommuniceerd/geïllustreerd naar de ingelanden.

Mevrouw Heeringa zegt dat de afdeling communicatie het prima heeft gedaan en dat het een goede manier is om begrip voor de projecten te krijgen en zo ook de medewerking van de ingelanden.

De heer Mentink vraagt of er ook extra gemeten wordt buiten de huidige standaard peilmetingen, omdat het een soort experiment is.

Mevrouw Heeringa zegt dat er intensief gemonitord wordt hoe het verloopt in het Anloërdiepje. Zo kunnen we over een aantal jaren conclusies trekken om het verder uit te voeren of niet als de resultaten minimaal zijn.

De heer Mentink vraagt hoe het contact met de grondeigenaar is en of die ook worden gemonitord.

Mevrouw Heeringa zegt dat er contact met de grondeigenaar is en dat hij op dit moment uitermate tevreden over de situatie is.

De heer Mentink vraagt naar de reacties op de nieuwsbrief van het Anloërdiepje.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Belanghebbenden en belangstellenden uit de omgeving van het Anloërdiepje en van de nog te verhogen beektrajecten Zeegserloopje en Taarlooschediep zijn in maart 2021 middels een nieuwsbrief geïnformeerd over de bevindingen na de bodemverhoging van het Anloërdiepje. We hebben hierop geen reacties ontvangen.

De heer Tjarks is tevreden over de aandacht die besteed is aan het risicobeheer en dat er geen nadelige effecten zijn waargenomen.

De heer Tjarks zegt dat deze maatregel in een natuurlijk beekstelsel in zijn fractie zwaar ligt en als minder passend wordt geacht.

De heer Tjarks geeft aan dat het herstel van deze maatregel in het natuurlijke beekstelsel zoveel mogelijk aan de natuur moet worden overgelaten.

Mevrouw Heeringa legt uit dat gezien werd dat de natuurontwikkeling in het beekstelsel risico liep en achteruitgang ondervond in plantensoorten. We willen pogen om de grondwaterstand omhoog te krijgen, zodat de kwetsbare plantensoorten ook kunnen blijven bestaan. Het is dus een positieve activiteit voor de natuurontwikkeling.

De heer De Vos vond het bezoek aan het Anloërdiepje een mooie excursie. Er is goed, zorgvuldig en terughoudend gewerkt.

De heer De Vos zegt dat er mogelijk nog een stap naar de bewoners gezet kan worden die zich zorgen maken over de grondwaterstand, zodat zij weten hoe voorzichtig en tactvol deze ingreep is uitgevoerd.

Mevrouw Heeringa legt uit dat de nieuwsbrief ook naar de bewoners is gegaan. Het contact is er en als ze willen kijken dan is dat uiteraard mogelijk.

Mevrouw Plas heeft grote waardering voor de excursie, mooi om de resultaten te zien.

Mevrouw Plas geeft aan de kosten binnen budget te houden.

Mevrouw Heeringa legt uit dat de kosten voor de Provincie zijn.

Mevrouw Plas vraagt of de grondeigenaar een particuliere inwoner betreft of een landbouwgrondeigenaar.

De heer Kooistra geeft aan dat hij dit na zal gaan en *mevrouw Plas* hierover terugkoppeling geeft.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om kennis te nemen van de bevindingen betreffende de uitgevoerde beekbodemverhoging in het Anloërdiepje.

10. Rondvraag

De heer De Vos had graag gezien dat de berichtgeving over het niet meer doorsturen van de mail was gemaïld voordat de doorzending stop was gezet.

De heer De Vos zegt dat Robert van der Kroft terug is en zo ook 'Droppie water', hij vindt dit erg leuke strips.

Mevrouw Plas vraagt naar aanleiding van de Troonrede of er vanuit de Unie van Waterschappen ook een speciale lobby is voor extra inspanning om het geld binnen te krijgen voor de waterschappen.

Mevrouw Heeringa zegt dat er door de Unie van Waterschappen constant bezig is om extra financiën van de regering voor de waterschappen te ontvangen.

11. Sluiting

Mevrouw Plas bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 3 november 2021.

Jelmer Kooistra
secretaris

Hermien Plas
voorzitter